КИЇВ:
Марш Рівності 2021

Київ, 2021

Центр Громадянських Свобод – правозахисна організація, яка працює для становлення прав людини, демократії та солідарності в Україні та регіоні ОБСЄ задля утвердження людської гідності.

Основними **завданнями** організації є: сприяння реалізації реформ, пов'язаних із забезпеченням прав людини; запровадження громадського контролю за діями правоохоронних органів, суддів, органів місцевого самоврядування; документування випадків політичних переслідувань в Криму та міжнародних злочинів на Донбасі; просвітницька діяльність з метою просування цінностей прав людини; участь у програмах міжнародної солідарності.

Група громадського спостереження "ОЗОН" була створена у січні 2013 року Центром Громадянських Свобод для інституціоналізації системи громадського контролю в Україні. Особливістю її функціонування є широке залучення на волонтерських засадах звичайних громадян до участі в громадському контролі незалежно від їх спеціалізації та попереднього досвіду.

ОЗОН ставить собі **за мету** удосконалення роботи органів влади у сфері забезпечення прав та свобод людини через організацію системи контролю за їх діяльністю, а також популяризацію ідей громадського контролю за владою серед українського суспільства. Вже своєю роботою волонтери ОЗОНу підважують патерналістський підхід у ставленні до влади та привчають як суспільство, так і представників органів влади до поширеної в демократичних суспільствах концепції **"влади як найманого менеджера"**, за якою оцінку ефективності влади надають безпосередні громадяни.

Вступ

Забезпечення свободи мирних зібрань під час проведення щорічного Маршу Рівності у Києві досі залишається викликом і для організаторів/ок, і для правоохоронців, і для місцевих органів самоврядування. Кілька груп контрзібрань, велика кількість учасників/ць та постійні ризики нападів – той контекст, у якому необхідно планувати охорону публічного порядку на цьому заході. Про те, як було реалізовано позитивний обов'язок захисту зібрань та фасилітації цієї свободи владою, читач/ка дізнається у цьому звіті.

Звіт є результатом масштабного моніторингу, який був здійснений групою громадського спостереження "ОЗОН", спираючись на українське законодавство та кращі практики, детально викладені у "Керівних принципах зі свободи мирних зібрань" та керівництві "Права людини та забезпечення правопорядку на публічних зібраннях" БДІПЛ/ОБСЄ.

19 вересня 2021 року спостереження на Марші Рівності 2021 в Києві здійснювали 6 груп моніторів/ок по всьому маршруту зібрання та контрзібрань. У координації та проведенні спостереження взяли участь 19 спостерігачів та спостерігачок.

Марш Рівності 2021

Тривалість спостереження громадськими спостерігачами/ками:
8:00 – 12:51

Кількість осіб на зібранні: ~ 4000

Кількість осіб на контрзібранні: ~ 200

Кількість поліції НПУ та військовослужбовців НГУ: ~ 1695
(без урахування груп резерву)

ГУНП – 188
Поліція діалогу – 40
ТОР – 195
ПОП – 465
Патруль – 2
НГУ – 795
Курсанти академії МВС – 4
ДСНС – 2
Кінологічна служба – 4

Охорона здоров'я: на маршруті руху колони зафіксовано 1 карету швидкої допомоги, також помічено 1 медика НГУ в парку Шевченка, Загонів швидкого реагування Червоного Хреста не було зафіксовано
ЗМІ: 1+1, Україна 24, Телеканал Київ, 24 канал, Прямий, Перший Незалежний, AFP, 2+2, Суспільне, Дом, Kyiv Live, Reuters, Ґрати, Радіо Свобода, Заборона, Громадське, Еспресо, 5 канал, Українська правда, Апостроф

Київ
19.09.2021

ЗМІСТ

Розділ І. Основне зібрання. 4

Розділ ІІ. Контрзібрання 9

Розділ ІІІ. Висновки та рекомендації. 12

Фотоматеріали порушень з боку правоохоронців 14

Фотогалерея 19

Розділ І. Основне зібрання.

Тривалість зібрання: з 9:30 до 11:00 відбувся збір учасників/ць, марш тривав з 11:00-11:37

Маршрут зібрання: Національний академічний театр опери та балету ім.Т.Г.Шевченка – вул.Володимирська – бульвар Тараса Шевченка – вул. Терещенківська – вул.Льва Толстого – метро Льва Толстого

Тематика зібрання: за анонсом[1] заходу в соц.мережах – Головна тематика КиївПрайду 2021 – «Країна для всіх. Закони для життя. Держава для безпеки». Цього року Марш рівності має свій маніфест – перелік вимог до чинної влади. Маніфест підписали 24 організації, які підтримують рівні права для ЛГБТ-спільноти.

Короткий опис подій:

Загальне розміщення представників/ниць поліції та Національної гвардії перед зібранням

Спостерігачі/ки прийшли на місце зібрання о 09:05. Фільтраційний пункт вже працював, працівники/ці Головного управління здійснювали поверхневу перевірку. Периметр довкола був обнесений огорожею, за огорожею знаходився живий кордон з Національної гвардії. На місці проведення зібрання одразу було зафіксовано велику кількість волонтерів/ок Маршу Рівності.

Із самого початку спостереження на місці зібрання вже була зафіксована численна присутність правоохоронців всередині та навколо місця мирного зібрання, а саме вулицею Володимирською (біля м. Золоті ворота, Національного театру опери і балету, на перетині з бульваром Т. Шевченка) та вулицею Б. Хмельницького. Неподалік фільтраційного пункту з боку станції метро "Золоті Ворота" було помічено близько 200 співробітників/ць ГУНП, ПОП, поліції діалогу та військовослужбовців НГУ. Значна кількість підрозділів НГУ та ПОП була розміщена великими групами вздовж будинків на вулицях Володимирській та Б. Хмельницького. Представники/ці ГУНП і Поліції діалогу були розміщені групами по 2-4 особи більш-менш рівномірно локацією мирного зібрання.

Фільтраційні заходи та проведення поверхневої перевірки. Рамки 1.

Поверхневу перевірку на рамках (перетин вул. Миколи Лисенка та Богдана Хмельницького, біля Театру Опери та балету) проводили з численними порушеннями. Неодноразово було зафіксовано, як представники/ці поліції засовували руки в сумки учасників/ць Маршу, самостійно там копирсались. Також, спершу поверхнева перевірка здійснювалася поліцейським не відповідної статі (поліцейська здійснювала поверхневу перевірку, як жінкам, так і чоловікам). Орієнтовно з 10:10 поліція почала регулювати процес проходження поверхневої перевірки, утворилося 2 черги – одна для жінок, інша для чоловіків. Поліцейські перевіряли плакати учасників/ць, додатково ще волонтери/ки Маршу Рівності перевіряли зміст плакатів. Спостерігачі/ки Озону бачили, як під час проведення поверхневої перевірки були вилучені: ніж-брелок, фарба, газові балончики. Одну людину не пропустили через наявність зброї.

[1] https://fb.me/e/1GsPC6OCC

Об 11:01 на перших рамках поліцейський оголосив, що прохід заборонено. В цей момент підійшло 2 людини, які хотіли потрапити на марш, їм все ж таки вдалось пройти поверхневу перевірку, проте волонтерки-безпеки пропустили їх лише після комунікації по рації. Після цього представники Нацгвардії підійшли і перекрили вхід на місце зібрання, утворивши собою невеликий кордон на рамках. В цей час ще підходили люди, які хотіли потрапити на марш. З тими, хто не встигли пройти, комунікували співробітники/ці поліції діалогу, один з поліцейських оголосив, що прохід відбуватиметься через 20 хв. Однак, станом на 11:25 прохід так і не було відкрито. Спостерігачі/ки покинули зону фільтраційних пунктів.

Фільтраційні заходи та проведення поверхневої перевірки. Рамки 2.

На фільтраційних пунктах (з вулиці Володимирської, з боку метро «Золоті ворота») співробітникі/ці ГУНП також здійснювали поверхневу перевірку (чоловіків перевіряли чоловіки, а жінок – жінки), перевіряли плакати. Біля фільтраційного пункту з боку станції метро Золоті Ворота знаходилося близько 150 представників НГУ.

Близько 10:40 правоохоронець, який явно координував дії інших співробітників/ць, дав команду прискорити та спростити проведення поверхневої перевірки з огляду на значну чергу.

Останні 30 хвилин роботи рамки поліцейські ледь справлялися з потоком учасників: поверхнева перевірка проводилася менш ретельно, у багатьох випадках не проводилася взагалі – поліцейські тільки встигали просити учасників/ць одягнути маски. Також, під кінець, було зафіксовано періодичне ігнорування правоохоронцями правила про проведення поверхневої перевірки людиною однієї статі (або спеціальним приладом) і поліцейський перевіряв учасників/ць обох статей. Це ставалося, коли створювалося велике скупчення людей

В цілому, подекуди були зафіксовані поодинокі порушення правил проведення поверхневої перевірки (копирсались самостійно в сумках), а також, під час роботи на пропускних рамках поліцейський відмовився на камеру показувати жетон. Зафіксовано вилучення газових балонів, металевих ланцюгів, металевого кастету, шприцу, ножиць. Одну людину не пустили через рамки через наявність ножа, а за весь час здійснення фільтраційних заходів не пустили на місце зібрання близько 20 людей. Вхід було зачинено об 11:02. Пізніше організатори/ки Маршу повідомили[2], що прохід повторно відкривався, і бажаючі учасники/ці, які запізнились, змогли пройти на зібрання.

Збір та рух колони Маршу Рівності

Приблизно о 10:00 представники/ці НГУ та ПОП сформували кордон між місцем зібрання та контрзібрання біля бульвару Т. Шевченка. Більше десяти одиниць спецтранспорту були помічені на перехресті Володимирської та бульвару Тараса Шевченка.

Епізод 1. Приблизно о 10:20 спостерігачі/ки помітили, як кілька співробітників ТОР без видимої причини біжать в бік перехожих, чоловіка і жінки, і двох поліцейських діалогу. Жінка була обурена тим, що не могла пройти через огорожу, і стверджувала, що цим було порушено її конституційне право. Поліцейський діалогу ввічливо пояснив, чому вони не можуть пропустити її через огорожу і

[2] https://www.facebook.com/702086616568237/posts/4115894778520720/

запропонував альтернативні варіанти. Представники ТОР в цей час перебували поруч і також намагалися підтримати комунікацію. У діалог між перехожої і поліцейським втрутився спостерігач "Все разом", виступаючи у підтримку перехожої. Через кілька хвилин конфлікт був вичерпаний, і перехожі обійшли місце проведення зібрання за порадою поліцейського діалогу.

Збір колони відбувався з 9:15 до 11:00. Близько десятої по вулиці Богдана Хмельницького до колони доєдналася рухома платформа (сцена) на базі вантажного автомобіля, яка після початку руху перемістилася в кінець колони. Приблизно о 10:30 почались виступи спікерів/ок.

Також під час формування та руху колони на перетині вул. Володимирської та бульвару Т. Шевченка, колону пікетував представник контрзібання – народний депутат Віктор М'ялик в оточенні декількох представників поліції.

Після 11:00, коли закрили рамки, колона рушила. Під час руху поліція слідувала за колоною та рухомою платформою-сценою..

Попереду колони їхала машина вибухотехнічної служби, за нею машина ГУНП, паралельно цих автівок по правій стороні маршу пересувалося формування національної поліції. Ще одне формування поліції було розташовано на тротуарі також з правої сторони маршу. Між другою поліцейською автівкою і учасниками/цями маршу знаходилися представники/ці преси, поліція діалогу і волонтери/ки безпеки Маршу. Коло парку Шевченка розмістилися групи правоохоронців ТОР. Під час руху колони поліція супроводжувала учасників/ць зібрання до площі Льва Толстого. Колона була розбита на декілька блоків.

Епізод 2. Представниця контр-зібрання лягла перед колоною учасників/ць основного зібрання. Поліція діалогу підбігла, після короткої розмови кілька представників поліції діалогу віднесли її зі шляху руху колони.

Марш Рівності пересувався маршрутом по вул. Володимирський, оминаючи Парк Шевченка на вул. Льва Толстого до станції метро "Льва Толстого". Об 11:37 учасникам/цям зібрання було запропоновано спуститися до ст. метро Льва Толстого.

Загалом, під час забезпечення публічного порядку на Марші Рівності 2021 більшість груп НГУ та ПОП були переважно зафіксовані на незмінних локаціях і не проявляли активної мобільності, спостерігаючи за правопорядком. Співробітники/ці ГУНП були найбільш мобільними, постійно переміщувались локаціями та, також, контактували з учасниками/цями зібрання. Також мобільними були представники/ці поліції діалогу. Вони здійснювали комунікацію з учасниками/цями основного зібрання, перехожими громадянами, учасниками/цями контрзібрання. Комунікація відбувалась доволі конструктивно, були зафіксовані ефективні дії з деескалації конфліктів, вчасне інформування як учасників/ць зібрань так і сторонніх осіб про перебіг подій та оперативний пошук дієвих рішень для вирішення непорозумінь і конфліктів.

За дощової погоди у переважної кількості правоохоронців (також і військовослужбовців) були наявні дощовики, які закривали формений одяг. Через це у переважної більшості правоохоронців були відсутні видимі засоби персональної ідентифікації (шеврони і жетони було не видно у дощовиках). Правоохоронці без дощовиків мали незначні проблеми із засобами персональної ідентифікації, випадки з відсутністю жетонів, шевронів підрозділу, номерних знаків на жилетах та шоломах (або їх прикриття козирками шоломів) було також зафіксовано у деяких співробітників без дощовиків.

Відхід учасників/ць Маршу Рівності у метро

В 11:37 представник поліції діалогу оголосив в гучномовець, щоб учасники/ці починали організовано спускатися в метро. В фойє станції метро було 7 працівників ГУНП та 1 кінологічної служби. На платформі – орієнтовно 45 представників/ць ГУНП. Пізніше спустилися співробітники ПОП. На платформі почало збиратися чим раз більше людей, представники/ці поліції інколи просили учасників/ць пройти далі вглиб станції. Диспетчер метро також просив ставати рівномірно по платформі. Учасники/ці маршу продовжували спускатися на платформу, але оскільки інтервал подання потягу для учасників був ~25-30 хвилин, то утворився натовп.

Після того, як частина людей спустилась до метро, утворюючи великий натовп, було запущено 2 потяги, що проїхали не зупиняючись. Третій був з людьми і зупинився, відкрив двері на декілька секунд після чого різко зачинив двері, не дозволяючи основній масі людей зайти до вагонів. Після цього ще близько 5 поїздів проїхали наповнені пасажирами без зупинки. О 12:16 приїхав порожній потяг у напрямку станції Героїв Дніпра. Вагони почали заповнюватись учасниками/цями. Було зафіксовано, як о 12:20 представник ГУНП вказав зайти до і так заповненого вагону ще пасажирами, що утворило давку у вагоні.

Учасники/ці маршу проїхали без зупинок до станції Оболонь. Вагон був заповнений учасниками/цями маршу, була задуха. У вагоні разом також їхали представники/ці ПОП і ГУНП. На станції метро Оболонь більшість учасників/ць вийшли з вагонів, решта поїхали на наступні станції. Правоохоронці також поїхали далі. На станції метро Оболонь зафіксовано 4 представники ПОП, на платформі також зафіксовано 6 представників ГУНП. Медиків не зафіксовано.

Інша група спостерігачів/ок перейшла до станції Палац Спорту, де також відбувалось організоване вивезення учасників/ць з місця завершення зібрання. О 12:10 прибув порожній потяг в напрямку ст. м. Червоний хутір та прослідував із учасниками/цями маршу та правоохоронцями, в основному ПОП, до ст. м. Харківська. На станції Харківська були присутні тільки представники/ці поліції, які їхали в поїзді з учасниками. Медиків помічено не було.

Плакати:

"Live fast be gay pet dogs"
"Хай живе вільна Україна"
"Пропаганда кохання!"
"Why would you rather see men holding guns?"
"Liberte Egalite Fraternite"
"Я кохаю Женю і вона дівчина"
"Nobody should live in a closet"
"Любіть ближнього свого як самого себе"
"Кожен має право на любов"
"Нам місце серед депутатів"
"Моя оріснтація не чоловіча сексуальна фантазія"
"Love is a terrible thing to hate"
"I am human"
"Київський національний університет імені Тараса Шевченка"
"I love my gay friend"
"Straight against hate"
"Queer revolution is coming"
"Queer rights now"
"Ми є"
"Білорусь, тримайся"
"Intolerant of intolerance"
"За вашу і нашу райдугу"
"5488"
"Тендер як одяг, хочу ношу, хочу знімаю!"
"Квір форум Херсон"
"Права ЛГБТ – права людини"
"Розвиток освіти = ліки від гомофобії"
"Запоріжжя в темі"
"Це й моя батьківщина"
"Чому динозаври, а не гомофобія?"
"Любов"
"Rainbow wins"
"Do not hide! Show your pride!"
"Мама та мама"
"Love has no limits"
"Палії трави"
"Традиція і квір"

"Квір і порядок"
"Обирай любов, а не ненависть"
"Stop homofobia"
"За нашу і вашу свободу"
"Fight like Belorussian lesbian"
"Кохайтеся чорнобриві"
"Жодної свободи ворогам свободи"
"Моїй мамі теж потрібен зять"

Гасла:

"Бунтуй, кохай, права не віддавай"
"Наша традиція – це свобода"
"Ні – насиллю, так – правам"
"Права людини понад усе"
"Всі різні, всі рівні"
"Квір у кожен двір"
"Свобода – це наша врода"
"Будьмо, Гей!"
"Ми на рівність маєм право, захищай давай, державо"
"Транслюди всюди"
"Права людини у вільній Україні"
"Ми за рівність без обмежень"
"Українська нація без дискримінації"
"Треба вакцинацію від дискримінації"
"Традиції України — свободи людини"
"Будь собою — ми з тобою"
"Нам закони для життя, а ненависть у сміття"
"Любов, безпека, квір за рівноправ'я і за мир"
"За свободу та права, наша боротьба жива"

Розділ ІІ. Контрзібрання

Тривалість зібрання: 18 вересня – до 12.00 19 вересня.

Кількість учасників/ць: ~ 200
Кількість поліції та нацгвардії: ~ 300 (по периметру та на місці без урахування груп резерву).
Підрозділи:
Військовослужбовці НГУ, НПУ: патрульна поліція, поліція діалогу, поліція особливого призначення та інші представники ГУНП.

Фактичне місце проведення: Вулиця Володимирська, а саме відрізок між вулицями Льва Толстого і бульваром Тараса Шевченка, також можна було пройти до пам'ятника Тараса Шевченка. Парк ім. Тараса Шевченка не був доступний для проведення контракції.
Тематика зібрання: як описано в самому анонсі[3] події: *Молитовний захід: "Молитовна варта: на захисті сімей і дітей, а також за захист українського суспільства від пропаганди сексуальних збочень»*

Короткий опис подій:

Група спостерігачів/ок розпочала моніторинг на контракції орієнтовно о 8:00. У цей час територія між місцем проведення Маршу Рівності та контракцією була розділена кордоном НГУ та металевими загородженнями. Працювала 1 рамка, через яку допускали людей на місце проведення контрзібрання – на вулиці Льва Толстого. Доступ у парк Тараса Шевченка був обмежений, учасники/ці контракцій знаходилися неподалік пам'ятника Шевченку. На місці були розташовані 3 намети. Близько 8:15 на місце проведення акції приїхала звукопідсилювальна техніка та була розташована на вулиці Володимирській.

> *На місці було зафіксовано присутність осіб у жилетах "Спостерігач. Всі разом. Громадянський рух". Напередодні у соціальних мережах з'явилося повідомлення про те, що "Об'єднана правозахисна моніторингова група" буде проводити спостереження, "правозахисний моніторинг".[4]*
> *Натомість, під час проведення акції було зафіксовано, що частина представників групи знімала жилетки та виступала як спікери заходу. Таким чином, беручи одночасно в ньому участь. Варто зазначити, що стандарти проведення правозахисного моніторингу передбачають принцип невтручання та незалежності.[5] Керівні принципи по свободі мирних зібрань як рамковий документ для нашого регіону визначає спостерігачів як тих, хто "не бере участі в зібранні".[6]*

Виступи спікерів почалися близько 8:25 біля пішохідного переходу навпроти корпусу університету Шевченка. За годину було оголошено передислокацію до огорожі, ближче до місця проведення "Маршу Рівності". Орієнтовно о 10:00 невелика група з

[3] https://fb.me/e/2tF82XmHF
[4] https://vsirazom.ua/news/formuyetsya-sklad-obyednanoyi-monitoryngovoyi-grupy-na-t-z-marsh-rivnosti-doluchajsya
[5] Керівництво з моніторингу свободи мирних зібрань. – С. 32-33.
[6] Руководящие принципы по свободе мирных собраний, Издание 2-е – С. 108.

плакатами була пропущена через кордон правоохоронців, пройшла до бул. Шевченка, аби повісити плакат «Ні гомодиктатурі», а потім повернулась назад за кордон правоохоронців.

На місці проведення контракції були відсутні карети швидкої допомоги, наявний лише один медик нацгвардії. Через дощ поліція була одягнена у плащі, які закривали жетони та розпізнавальні знаки.

Під час проведення акції учасники/ці демонстрували банери, плакати, вигукували гасла. Відбувалися виступи спікерів та лунала музика. Прохід для учасників/ці контракції ближче до "Маршу рівності" був обмеженим. Проте національна гвардія та поліція діалогу здійснювали пропуск журналістів за наявності прес-карти, а також осіб у жилетах "Спостерігач. Всі разом. Громадянський рух". Зайти на місце проведення контрзібрання з боку перетину бульвару Шевченка та Володимирської також було можливо усім.

Орієнтовно об 11:30 спікери оголосили про завершення акції та вирушили до місць пропуску на вулиці Льва Толстого.

Плакати:

«Гей парад на крові» [експозиція плакатів]
«Пропаганда гомосексуалізму є загрозою національній безпеці»
«Традиція, сім'я, це природньо, це Біблійно це Конституційно»
«ЛГБТ – це 0,3% від населення, але 40% серед педофілів»
«Не спи з чоловіком, як із жінкою, бо це гидота. Біблія. Левит 18:22»
«Бог, Конституція України та природа людини – проти ЛГБТ в країні»
«Ні гомодиктатурі»

Прапори:

«Solaris»
«Bastion»
«Братство»
«Добровольчий рух ОУН»
«Правий Сектор»
«Християнський Фронт»
«Традиція і Порядок».

Гасла:

«Ганьба»
«Слава Україні»
«Геї зробили з столиці концтабір»
«Геї, поліція – одна коаліція»
«Арсен, вернись, менты хуеют»
«Злочинці, поліція – одна коаліція»
«Що робити, коли поліція – злочинці?»
«Є поліція, а ви – мусора»
та інші.

Завершивши контракцію, її учасники/ці та організатори не могли пройти через рамки для того, щоб залишити територію. Утворилися два скупчення на вулиці Льва Толстого та Володимирській, люди вимагали, щоб їх випустили. Відбувалися словесні конфлікти між поліцією та людьми, що скупчилися. Правоохоронці не могли пояснити причину обмеження та час, коли рух буде відновлено. Крім того, було зафіксовано обмеження щодо виходу з території для третіх осіб, яким було невідомо про те, як

повернутися додому чи потрапити на роботу.

Учасники/ці контрзібрання скандували *«Геї зробили з столиці концтабір», «Геї, поліція – одна коаліція», «Арсен, вернись, менты х*еют», «Злочинці, поліція – одна коаліція», «Що робити коли поліція злочинці», «Є поліція, а ви – мусора»*.

Поліція відновила пропуск людей орієнтовно о 12:35.

Розділ III. Висновки та рекомендації.

Забезпечення свободи зібрань є доволі складним завдання для влади. Особливу складність це завдання становить для поліції, яка несе основну відповідальність за забезпечення можливості провести зібрання і разом з тим підтримання громадського порядку.

Загалом роботу правоохоронців щодо забезпечення свободи мирних зібрань під час проведення Маршу Рівності 2021 в Києві варто охарактеризувати як успішну. Злагодженість, швидкість, деескалаційні тактики створили можливість і для учасників/ць маршу, і для учасників/ць контрзібрань вільно висловити свою позицію й реалізувати свої права. Додатково варто відмітити роботу співробітників/ць поліції діалогу, які вчасно реагували на конфліктні ситуації, вдало фасилітували процеси з вираження думки у публічному просторі з боку усіх акторів вулиці та належним чином здійснювали комунікацію з різними групами населення з метою як деескалації конфліктів, так і інформування сторонніх осіб про перекриття доріг, пропонувавши альтернативні способи вирішення проблем.

Проте, були наявні і проблеми під час здійснення охорони публічного порядку на мирних зібраннях під час Маршу Рівності 2021**:**

1. **Масові порушення правил носіння однострою та засобів персональної ідентифікації.** Дощовики, які є частиною форменого одягу правоохоронців у похмуру погоду, повністю закривають усі засоби персональної ідентифікації (жетони, шеврон підрозділу та шеврон НПУ). Окремо було зафіксовано правоохоронців не в дощовиках, які також не мали достатньо засобів персональної ідентифікації.
2. **Порушення правил проведення поверхневої перевірки** (як у частинах суто візуального огляду речей так і щодо проведення перевірки правоохоронцем однієї з особою статі)
3. **Відсутність належної диференціації між учасниками/цями зібрань та пересічними громадянами.** Через незлагодженість роботи правоохоронців на пропускних пунктах на території біля парку Шевченка, були зафіксовані випадки, коли перехожі люди заходили на територію проведення контрзібрання, а потім не могли вийти (їх не пускали на рамках разом з учасниками/цями контрзібрання).
4. **Неспроможність прокомунікувати учасникам/цям контрзібрання про причини обмеження пересування після завершення зібрання.** Працівники/ці правоохоронних органів, що стояли біля рамок на місці проведення контрзібрання не змогли пояснити обуреним учасникам/цям, чому їх не пропускаю, в результаті чого стався ряд словесних сутичок і з'явився ризик ескалації насилля.

Рекомендації

Київській міській державній адміністрації

1. Забезпечити більшою кількістю потягів метрополітену організаторів/ок Маршу Рівності задля безпечного транспортування учасників/ць зібрання та унеможливлення небезпечної тисняви, яка загрожує життю та здоров'ю громадян.

2. Забезпечити присутністю медичного персоналу на території усіх паралельних зібрань, та, особливо, в місцях, де є ризик утворення тисняви: в метрополітені.

Національній поліції України

1. Провести службову перевірку за фактом порушення працівниками/цями вимог закону щодо належної ідентифікації, правил носіння однострою та щодо умисного приховування номерів на шоломах правоохоронцями, які були залучені на охорону цього мирного зібрання.
2. Взяти під належний контроль дотримання співробітниками/цями Національної поліції України, що залучаються до охорони громадського порядку під час мирних зібрань, правил носіння однострою та ЗУ «Про Національну поліцію України» у тих частинах, що стосуються носіння знаків розрізнення та спеціального жетона, видимості номерів на шоломах та заборони їх приховування.
3. Провести роз'яснювальну роботу з особовим складом щодо процедури проведення поверхневої перевірки, зокрема щодо необхідності особи самостійно показувати речі правоохоронцям.
4. Покращити дизайн дощовиків, як частини форменого одягу співробітників правоохоронних органів, що залучаються до охорони публічного порядку на мирних зібраннях, для надання можливості співробітникам/цям правоохоронних органів носити на них видимі засоби персональної ідентифікації (жетони, шеврони та номерні знаки).
5. Поступово зменшувати присутність військових формувань під час охорони громадського порядку на мирних зібраннях.
6. Проводити диференціацію між незалежними спостерігачами та учасниками зібрань, що здійснюють спостереження у власних цілях. Стандарти проведення правозахисного моніторингу передбачають принцип невтручання та незалежності. Керівні принципи по свободі мирних зібрань БДІПЛ/ОБСЄ визначають незалежних спостерігачів як тих, хто "не бере участі в зібранні".

Фотоматеріали порушень з боку правоохоронців

1. *Порушення правил проведення поверхневої перевірки на фільтраційних заходах (перевірка вмісту сумок правоохоронцями власноруч)*

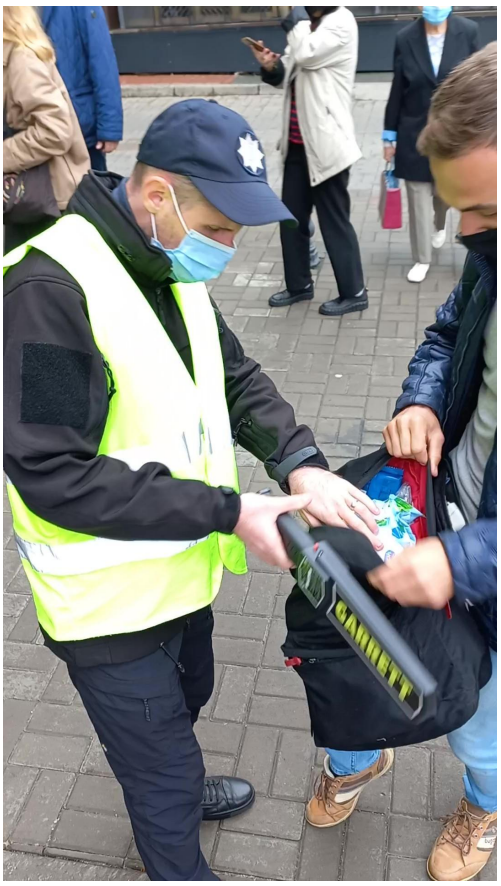

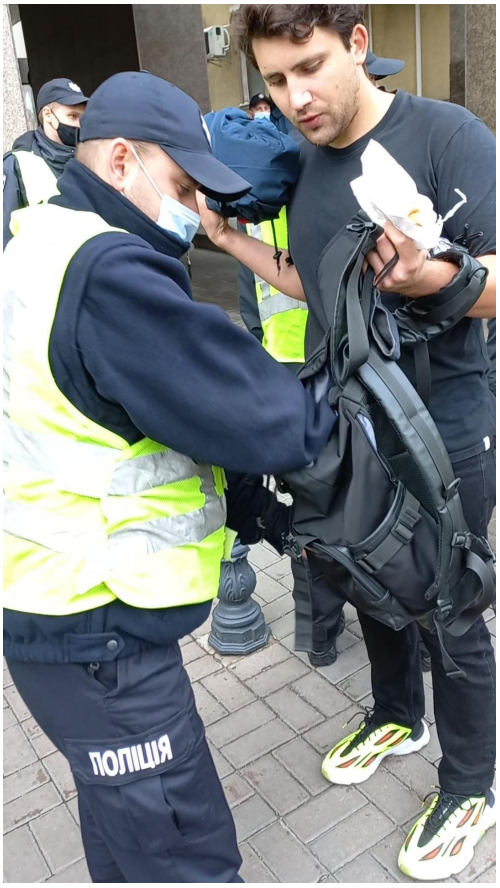

2. Відсутність належних засобів персональної ідентифікації

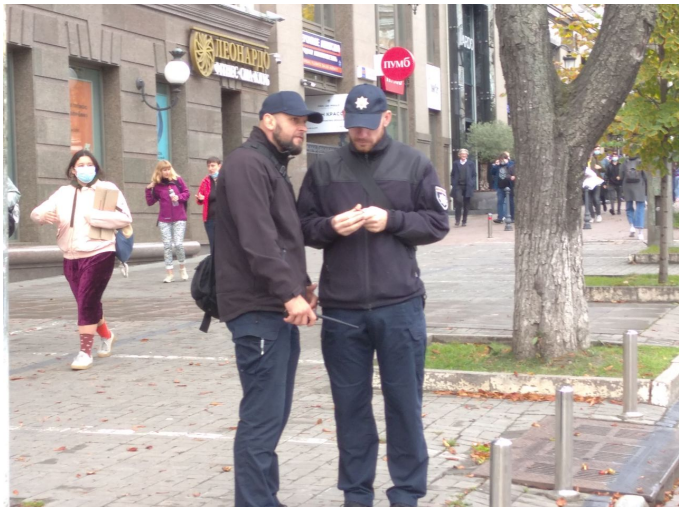

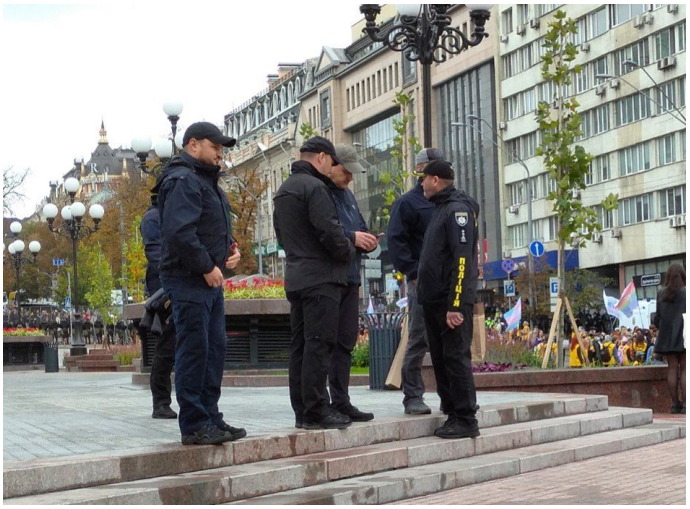

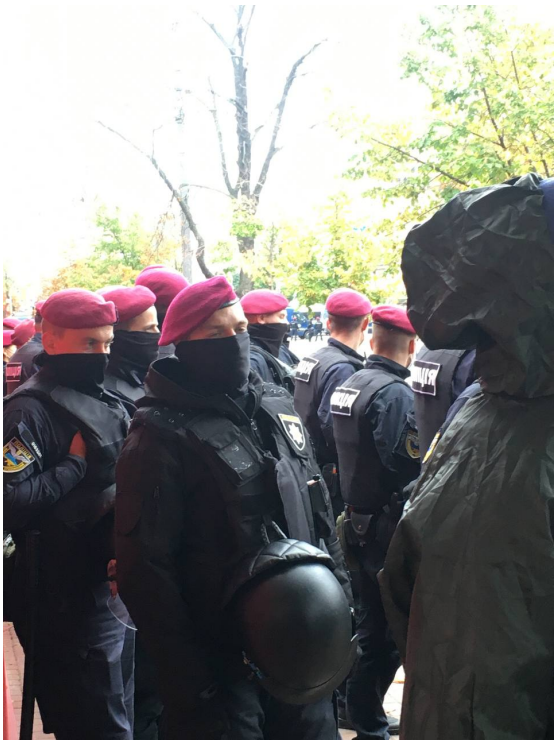

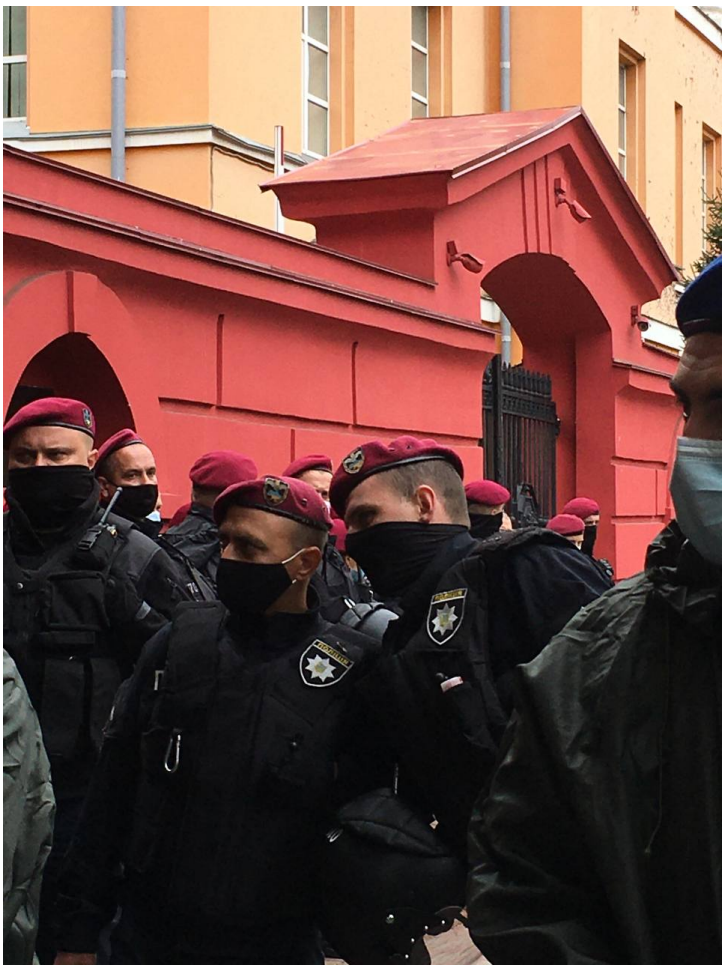

3. Відсутність видимих засобів персональної ідентифікації через дощовики

Секунда

Секунда
ПОЛІЦІЯ

Фотогалерея

Спостерігачі/ки групи громадського спостереження ОЗОН

TRANS*
GENERATION

Марш Рівності 2021

Контрзібрання "Молитовна варта: на захисті сімей і дітей, а також за захист українського суспільства від пропаганди сексуальних збочень"

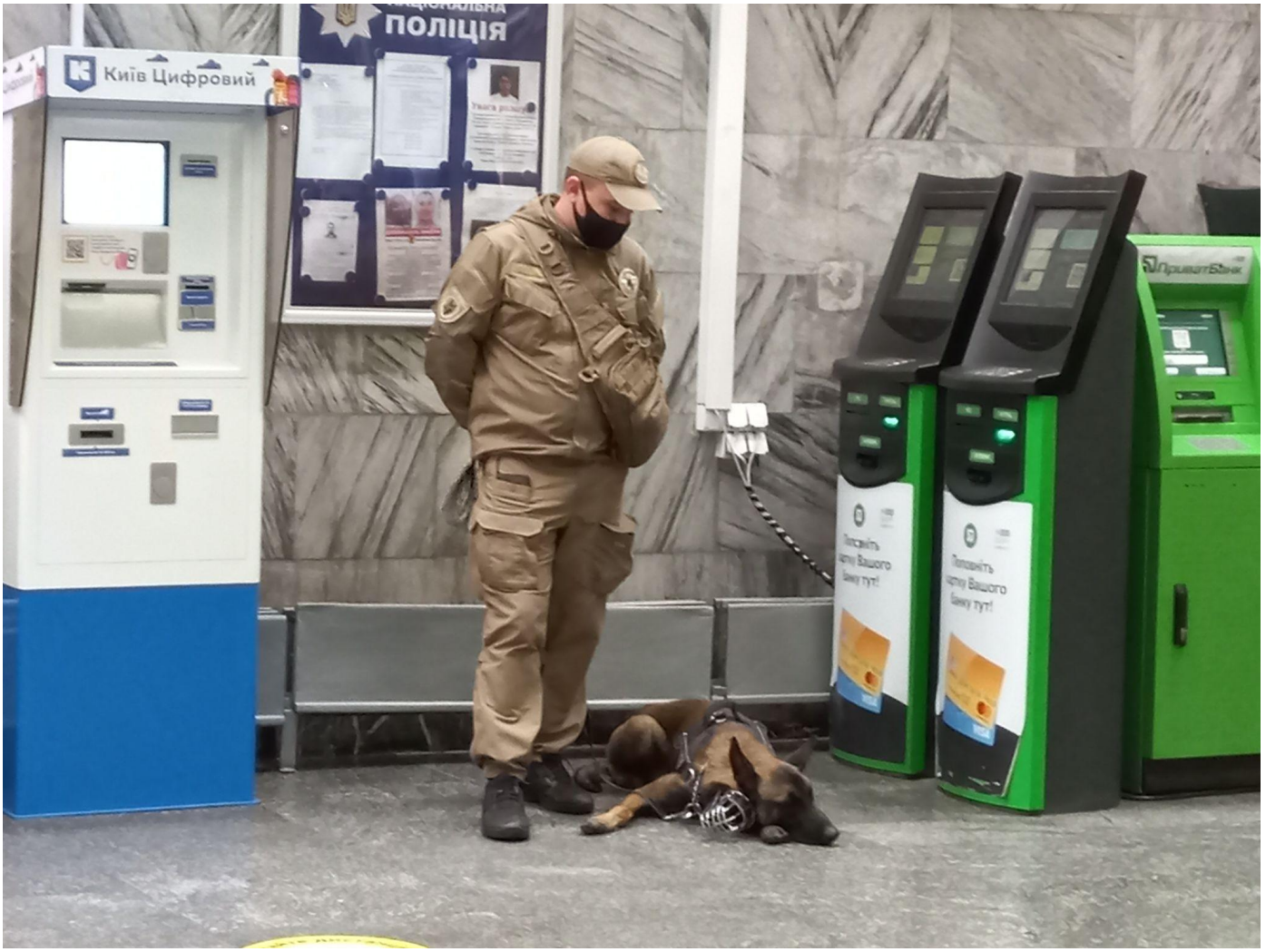
ПОЛІЦІЯ
Київ Цифровий
ПриватБанк

48

TISSOT
ROAMER
Challenge Time
Секунда

Challenge Time
кварцевих та механічних годинників
Заміна елементів жалення
Заміна скла складної форми
Нанесення гравіювання на плоскі поверхні
Ремонт антикварних годинників
Airman Chrono

Правоохоронці і військовослужбовці під час здійснення охорони публічного порядку на Марші Рівності 2021 та контрзібраннях

Команда, що здійснювала моніторинг та підготувала звіт:

Уляна Щудло
Ольга Темерко
Віталіна Микитенко
Мар'яна Щудло
Сергій Зайченко
Віталій Голотник
Татарікова Ангеліна
Євгенія Сірик
Ольга Куно
Дем'ян Романович
Семен Кіпніс
Анна Камлач
Солен Женті
Олена Решетнікова
Катерина Помазанна
Марія Дубиківська
Маргарита Петрович
Любов Галан
Назар Пасемко

У випадку будь-яких питань щодо звіту звертайтесь, будь ласка, на електронну пошту:
ozon.monitoring@gmail.com

Звіт підготовлено групою громадського спостереження "Озон" / Центр Громадянських Свобод.

Головний редактор: Семен Кіпніс
Відповідальна за випуск: Помазанна Катерина